

BUSKERUD TINGRETT

KJENNELSE

Avsagt: 28.10.2021

Sak nr.: 21-131890TVI-TBUS/TDRA

Dommer: Tingrettsdommer Lars Christian Sunde

Saken gjelder: Tvisteloven - tvl, 17.06.2005 nr. 90, Begjæring om midlertidig forføyning

1
2
3
4
5
6
7
8

mot

Glitre Energi Nett AS

Advokat Mari Reitzel Bjerke
v/advokatfullmektig Fredrik Høsteng
Rød

KJENNELSE

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 har begjært midlertidig forføyning overfor Glitre Energi Nett AS (heretter «GEN»). De åtte førstnevnte saksøkerne ga felles begjæring innkommet retten 20.09.2021. De to siste saksøkerne trådte inn i saken 05.10.2021, jf tvisteloven § 15-3.

GEN har tatt til motmæle i tilsvar 06.10.2021 og 12.10.2021. Selskapet meddelte at de leverer strøm til alle saksøkerne frem til rettens avgjørelse foreligger.

Ved erklæring sendt retten 15.10.2021 har partene 9 og 10 trukket sin begjæring. Det blir avsagt separat kjennelse om heving av denne delen av saken.

Rettsmøte ble avholdt 19.10.2021. Retten mottok partsforklaringer og for øvrig slike bevis som fremgår av rettsboken. Etter rettsmøtet har retten mottatt flere prosesskrifter fra saksøkerne, som har vært forelagt saksøkte for uttalelse med kort frist.

Saksøkerne har i det vesentlige anført

GEN har i utgangspunktet plikt til å levere strøm til saksøkerne. Vilkårene for å skru av strømmen er ikke oppfylt, og følgelig har saksøkerne sannsynliggjort hovedkravet som er å få levert strøm.

Adgangen til å stenge strømlevering er regulert i forbrukerkjøpsloven § 48a. Det innebærer ikke vesentlig kontraktsbrudd å nekte strømselskapet å skifte måler. Alle saksøkerne har målere som fungerer til formålet. Når man ser bort fra AMS-måler i saken til 5 mangler det en forklaring på hvorfor strømselskapet ønsker å bytte målere. Selskapet har ikke noen plikt til å installere målere ettersom alle unntatt 5 er fritatt for AMS-måler, jf forskrift om kraftomsetning og netjtjenester § 4-1 andre ledd bokstav b. 5 har dessuten nå søkt om fritak, slik at det også i hans sak må legges til grunn at målerbytte er frivillig for selskapet. Uansett er forbruket i målepunktet lavt og forutsigbart, hvilket også tilsier unntak § 4-1 andre ledd bokstav a.

Uansett kan ikke strømmen stenges fordi det er «fare for liv, helse eller betydelig tingskade». Det vises til at flere av saksøkerne er syke og avhengige av strøm. Noen har behov for strøm til trappeheis, lading av elektrisk scooter, nedkjøling av medisiner, og revmatisme som krever stabile temperaturer. Det har betydning at det er kaldt ute. Det er ekstra tyngende på grunn av korona.

Heller ikke er forbrukerens innsigelser «klart grunnløse». Saksøkerne ønsker ikke å bytte strømmåler av flere grunner. For det første innebærer AMS-måler at det avgis stråling som kan være helseskadelig. Dette gjelder også målere uten sendemodul. For det andre innhentes og lagres personopplysninger som innebærer en krenkelse av personvernet. I realiteten innebærer datainnhenting kartlegging av saksøkernes levemønster. Det må

legges til grunn at strømleseren lagrer data, selv om saksøkte har hevdet det motsatte. Saksøkerne har fremlagt et datablad for et lignende måleapparat fra en konkurrerende produsent, som viser at det skjer lagring uavhengig av senderen. Ettersom dette er standard teknologi så må løsningen være den samme for modulen saksøkte benytter. Standard nettleieavtale hjemler ikke håndtering av personopplysningene som innhentes av AMS-måleren. Det er også vist til Grunnloven § 102 og Den europeiske menneskerettskonvensjonen.

For å kunne stenge anlegget må nettselskapet også varsle kundene, og det skal fremgå av varselet at stenging kan unngås ved å betale eller oppfylle forpliktelsene sine innen 4 uker fra varselet ble sendt. Varselet oppfyller ikke kravene, og selskapet har dermed ikke rett til å stenge, jf vedtak i Elklagenemnda 19.04.2021 i sak 20-061. Tidligere brev fra selskapet har ikke hatt karakter av varselbrev, men informasjon om konsekvenser som selskapet vurderer å iverksette.

Det foreligger også sikringsgrunn ettersom saksøkerne har et sterkt behov for strøm på grunn av blant annet vinter og ulike helseplager.

Saksøkernes påstand

1. Glitre Energi Nett pålegges straks å gjenopprette strøm uten kostnader for saksøkere/ ikke stenge strøm.
2. Saksøkere tilkjennes saksomkostninger.

Saksøkte har i det vesentlige anført

Saksøkerne har ikke sannsynliggjort verken hovedkrav eller sikringsgrunn.

Stengekriteriene i forbrukerkjøpsloven § 48 a er oppfylt. Det foreligger vesentlig kontraktsbrudd.

Det følger av forskrift om kraftomsetning og nettjenester § 4-1 første ledd at saksøkte har plikt til å installere AMS i alle målepunktene. De fleste saksøkerne har fått dispensasjon grunnet helse. Uansett følger det av nettilknytnings- og nettleieavtalen punkt 5.1 at nettselskapet har rett til uhindret tilgang til måleutstyret. Nettselskapet har rett til å velge utstyr og skifte ut etter behov. Det følger av samme avtale punkt 9 andre ledd at kunden ikke kan motsette seg adgangsretten. Det fremgår også av forskrift om kraftomsetning og nettjenester § 3-1 at kunden må gi nettselskapet adgang til måleren. Nektelse innebærer derfor kontraktsbrudd.

Kontraktsbruddet er vesentlig fordi det er forsettlig og har pågått over lang tid. Det står i nettleieavtalen punkt 7-1 at manglende medvirkning til oppfyllelse av forskriftsplikter og

medvirkning til installasjon, vedlikehold, måleravlesing og kontroll kan være vesentlig mislighold. Det samme er lagt til grunn i rettspraksis og praksis ved Elkragenemnda.

Uansett er det ikke sannsynliggjort at det er fare for liv, helse eller betydelig tingsskade, jf forbrukerkjøpsloven § 48 a første ledd bokstav a. Situasjonen må være akutt i følge forarbeidene. Det er ikke dokumentert slike forhold i saken. Uansett må det kreves at nettkundene har innrettet seg på at strømmen vil bli kuttet. Uansett kan ikke mer generelle henvisninger til kaldt vær eller korona være nok.

Nettkundenes innsigelser mot å installere nye målere er åpenbart grunnløse, jf forbrukerkjøpsloven § 48 a første ledd bokstav b. Etter bevisførselen må det legges til grunn at målerne ikke avgir skadelig stråling. Innhenting og lagring av data innebærer heller ikke brudd på personvernregler. For målere uten kommunikasjonsmodul skjer ingen datalagring eller overføring overhodet.

Kundene har fått stengevarsel med kortere frist enn 4 uker. Dette er imidlertid uten betydning så lenge de har vært varslet om stenging i flere brev siden oktober 2020. Formålet med varslingsbestemmelsen er at nettkunden har mulighet til å reparere misligholdet, hvilket er ivaretatt gjennom tidligere korrespondanse. Fra varselbrevet til rettens avgjørelse går uansett mer enn 4 uker, uten at selskapet har stengt strømmen. Formkravene er derfor oppfylt.

Hva gjelder 5, så er det ikke gitt dispensasjon fra AMS i hans tilfelle ennå. Uansett er det uten betydning all den tid nektelse av å installere ny elektronisk måler også innebærer vesentlig kontraktsbrudd.

Saksøktes påstand

1. Begjæringene om midlertidig forføyning tas ikke til følge.
2. Glitre Energi Nett AS tilkjennes sakskostnader.

Rettsens vurdering

Det følger av tvisteloven § 32-2 første ledd at midlertidig forføyning bare kan besluttes hvis krav og sikringsgrunn er sannsynliggjort. Det er ikke fare ved opphold, og derfor ikke grunnlag for å gjøre unntak fra disse kravene, jf andre ledd.

Hovedkrav

Saksøkerne har gjort gjeldende at GEN plikter å levere strøm til saksøkerne.

Retten har kommet til at saksøkerne 6 og 8 har sannsynliggjort dette hovedkravet. For de øvrige saksøkerne finner retten ikke hovedkravet sannsynliggjort.

Utgangspunktet er at nettleverandøren plikter å sørge for strømleveranse i tråd med avtalen. Unntak er hjemlet i forbrukerkjøpsloven § 48 a som regulerer nettselskapets adgang til å stenge overføring av elektrisk energi. Loven oppstiller tre vilkår for å kunne stenge leveransen. For det første må det foreligge vesentlig kontraktsbrudd. For det andre må det ikke være fare for liv, helse eller betydelig tingsskade. For det tredje må forbrukerens innsigelser mot grunnlaget for stengningen ikke være åpenbart grunnløse. Nettselskapet må også følge formelle regler om varslingsfrist og andre krav til varselets innhold.

Vesentlig kontraktsbrudd

Kundens primære forpliktelse etter kontrakten er å betale for strømleveransen. Kundens plikter strekker seg likevel lenger enn dette. Det følger av nettleieavtalen punkt 9 første avsnitt at nettselskapet skal ha uhindret adgang til måleutstyr i forbindelse med blant annet installasjon, bytting av måler, måleravlesing, kontroll, stenging, gjenåpning, frakobling og tilkobling. Det fremgår av andre avsnitt at kunden ikke kan hindre nettselskapets adgang til anlegget.

Det følger av også av nettleieavtalen punkt 5-1 at nettselskapet selv bestemmer type måleutstyr, eier måleutstyret og har ansvar for installasjon, drift og kontroll av måleutstyret.

Etter rettens syn er det klart at kundene har brutt forpliktelsen til å gi nettleverandøren tilgang til anlegget for å skifte strømmåler. Dette innebærer kontraktsbrudd.

Vesentlighetskravet er strengt. Det må være et markert avvik fra kontraktsmessig oppfyllelse, og avvikets karakter og omfang er begge relevante. Det er også relevant å legge vekt på ulemper kontraktsbruddet medfører for kontraktspartene. Ettersom stenging av strøm innebærer å frata forbruker et nødvendighetsgode i dagens samfunn, og uten mulighet til leveranse fra annen aktør, må vesentlighetsterskelen ligge høyt, jf NOU 2004:4 punkt 24.2. Det fremgår også av forarbeidene, Ot. prp. nr 114 (2004-2005) i merknadene til bestemmelsen, og NOU 2004:4 punkt 20.4.4, at stenging først og fremst er aktuelt ved betalingsmislighold.

Av nettleieavtalen punkt 7-1 første ledd fremgår det at nettselskapet kan stenge anlegget dersom det foreligger

«vesentlig brudd på vilkårene fra Kundens side, eksempelvis vesentlig mislighold av forpliktelsen til å betale skyldig nettleie, manglende medvirkning til Nettselskapets oppfyllelse av lov- og forskriftsfastsatte forpliktelser og vesentlig brudd på krav til medvirkning i forbindelse med installasjon, vedlikehold, måleravlesing eller kontroll av måleutstyr.»

Valg av utstyr for måling, og kontroll og tilsyn med måleenheten, hører til sentrale rettigheter for nettselskapet etter kontrakten. Det er viktig for selskapet at utstyret virker og oppfyller krav til nøyaktighet og kvalitet. Det er også økonomiske besparelser knyttet til å ha standardisert utstyr hos kundene, både med tanke på vedlikehold og ettersyn.

Retten legger også vekt på at ulempene kunden får ved å tillate bytte av måleapparat fremstår som ubetydelige, spesielt ettersom kunden enkelt får fritak for AMS-måler med kommunikasjonsmodul. Etter rettens syn er det ikke sannsynlig at det er knyttet helsefare til nye målere. Retten mener videre at det ikke er sannsynliggjort at målere uten kommunikasjonsmodul lagrer personopplysninger.

Retten legger endelig vekt på at kundene gjennom mange måneder forsettlig har nektet å etterkomme anmodninger fra nettselskapet om å installere ny måler og derved rette kontraktsbruddet.

Retten har på denne bakgrunn kommet til at det innebærer vesentlig kontraktsbrudd når saksøkerne nekter selskapet å bytte måleutstyr.

For saksøker 5 ønsker GEN å installere AMS-måler. Det følger av Forskrift om kraftomsetning og netjtjenester § 4-1 at selskapet skal sørge for at AMS er installert i hvert enkelt målepunkt. Saksøkte har derfor i tillegg en offentligrettslig plikt til å bytte måler i hans tilfelle. Også for 5 innebærer det vesentlig kontraktsbrudd å nekte bytte av måler.

Fare for liv, helse eller betydelig tingsskade

Stenging er utelukket dersom det fører til fare for liv, helse eller betydelig tingsskade.

Det følger av Ot. prp. nr 114 (2004-2005) punkt 13.4.4 at

Unntaket for liv eller helse tar ifølge arbeidsgruppen sikte på «mer akutte situasjoner der forbrukeren eller noen i vedkommendes husstand ikke vil tåle at forsyningen av elektrisk energi blir stengt av de nevnte grunner» (s. 136). Ingen høringsinstanser har hatt merknader til dette. Også departementet kan slutte seg til disse betraktningene, og viser til at også dagens standardavtale inneholder et slikt unntak. Hva som nærmere ligger i formuleringen «akutte situasjoner», vil måtte bero på en konkret vurdering. Departementet vil for sin del anta at det må være tale om fare for at forbrukeren eller noen i vedkommendes husstand pådrar seg helsemessige plager av betydning, som ikke kan unngås ved andre rimelige tiltak.

Saksøkerne må vurderes individuelt. Alle saksøkerne har gjort gjeldende at det er kaldt i været, og at stenging av strømleveranse derfor vil medføre helsefare. Retten legger til grunn at temperaturen i hvert fall foreløpig ikke er så lav at den alene kan utgjøre en slik akutt helsefare som unntaket forutsetter. GEN har opplyst at de aldri stenger

strømleveransen for kunder dersom temperaturen ligger under -4 i snitt per døgn, og retten legger det til grunn.

For så vidt gjelder helserisiko har saksøkerne påberopt ulike forhold:

- Saksøker 7 har forklart at han restitueres etter alvorlig sykdom og er avhengig av en viss innendørstemperatur.
- Saksøker 1 og 2 har anført at de trenger kjøleskap i tilfelle sykdomsforløp fordrer kjøling av medisiner. Videre har de opplyst at en i husstanden har revmatisme som krever jevn og stabil varme, noe som er umulig uten strøm. Videre er det anført at dårlig syn krever god belysning.
- Saksøker 3 har opplyst om medisinsk utstyr som er avhengig av strøm. Videre er det vist til mindreårige barn i husstanden som blir uskyldige ofre.
- Saksøker 7 har i retten forklart at hun har revmatisme, Bechterevs syndrom, artrose og leddgikt, og at samboeren har parkinson. De bor i andre etasje i et hus de eier. Opp trappen er de avhengig av trappeheis som NAV har installert. De er også avhengige av å kunne benytte elektrisk scooter for å gå i butikken, også dette er et hjelpemiddel som NAV har tilbudt dem. Scooterne må lades.
- Saksøker 8 har vist til at det bor barn i husstanden, og at de er avhengige av strøm for oppvarming.
- Saksøker 5 har forklart at han er avhengig av medisin som oppbevares kjølig, og at han følgelig er avhengig av strøm.

Etter rettens syn er saksøker 7 i en slik situasjon at det er fare for liv, helse eller betydelig tingsskade. Det vises til hennes forklaring i retten om at hun og samboeren er avhengig av elektrisk trappeheis for å komme inn og ut av leiligheten, og elektrisk scooter for å komme seg til butikken.

Retten mener de øvrige saksøkerne ikke har sannsynliggjort at det er en slik fare for liv eller helse som loven krever.

Retten har etter dette kommet til at GEN i forhold til _____ er uberettiget å stenge anlegget.

Om innsigelsene mot grunnlaget for stengingen, er åpenbart grunnløse

Det følger av forbrukerkjøpsloven § 48 a første ledd bokstav b at anlegget bare kan stenges hvis innvendingene fra forbruker er «åpenbart grunnløse».

Det følger av Ot. prp. nr 114 (2004-2005) punkt 13.4.5 at

Hovedformålet med bestemmelsen er å hindre at det skjer uberettigede stenginger. Tanken er at dersom det er tvist om grunnlaget for stengingen, bør denne tvisten få

sin avklaring i domstolene eller annet tvisteløsningsorgan, før eventuell stenging kan skje. Reservasjonen om åpenbart grunnløse innsigelser er ment å beskytte nettselskapet mot innvendinger som bare tjener til å trenere saken.

Saksøkernes innvendinger mot grunnlaget for stenging er at de er berettiget å nekte installasjon av nye målere på grunn av helsefare ved stråling og på grunn av at de innhenter og lagrer personopplysninger som innebærer en krenkelse av personvernet.

Retten finner det ikke sannsynliggjort at måler uten kommunikasjonsmodul avgir stråling. Videre finner retten at heller ikke AMS-målere avgir skadelig stråling. Det vises til notat fra Statens strålevern fra 2018 der det fremgår at «Om måleren din sender data mange ganger i timen, er strålingen uansett så svak at det ikke er snakk om noen helsefare for deg.»

For det andre har saksøker anført at nye målere innhenter og lagrer personopplysninger som innebærer en krenkelse av personvernet, og en kartlegging av saksøkernes levemønster.

På bakgrunn av bevisførselen finner retten ikke sannsynliggjort at elektroniske målere uten kommunikasjonsmodul samler inn data om forbrukeren. Det vises særlig til forklaringen fra 12 som opplyste at leverandøren av målerne har sagt at det ikke skjer lagring av data der kommunikasjonsmodulen er fjernet. Saksøkerne har fremlagt et datablad for måleapparat fra en konkurrerende produsent som kan tyde på det motsatte. Imidlertid finner ikke retten å kunne legge til grunn at den konstruksjonen er identisk med måleren benyttet av GEN.

Retten finner det heller ikke sannsynlig at måler med kommunikasjonsmodul lagrer data på en måte som krenker personvernet, jf Grunnloven § 102 og EMK artikkel 8.

Etter rettens syn er saksøkernes innsigelser mot grunnlaget for stenging åpenbart grunnløse.

Formelle regler – varsel

Det følger av forbrukerkjøpsloven § 48 a andre ledd at stenging bare kan skje der forbrukeren har fått skriftlig varsel.

Bokstav a – d oppstiller formelle krav til varselets innhold:

- a) *at stenging ikke vil skje dersom forbrukeren betaler innen fire uker regnet fra den dato varselet ble sendt,*

- b) *at forbrukeren bør ta snarlig kontakt med nettselskapet dersom stenging kan medføre fare for liv, helse eller betydelig tingskade, eller dersom forbrukeren har innsigelser mot grunnlaget for stengingen,*
- c) *at forbrukeren kan bli pålagt å dekke nødvendige kostnader i forbindelse med en stenging og eventuell gjenåpning av forbrukerens anlegg,*
- d) *at forbrukeren kan ta kontakt med sosialtjenesten i den kommunen forbrukeren har fast bosted, for å avklare om lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen gir rett til økonomisk stønad for å avhjelpe situasjonen*

Bokstav d er ikke aktuell utenom ved betalingsmislighold, og ses bort fra i det følgende.

Kravet om stengevarsel er et absolutt vilkår for å kunne stenge anlegget, og dersom varselet ikke tilfredsstiller kravene til innhold, så foreligger ikke et stengingsvarsel i lovens forstand, jf NOU 2004:4 side 161.

Det fremgår av Ot. prp. nr 114 (2004-2005) punkt 13.4.6 at fristen på fire uker i bokstav a også skal gjelde for mislighold av andre forpliktelser enn betaling, men at dette ble ansett unødvendig å presisere i lovteksten. Fristen vil da ikke være en betalingsfrist, men en frist for forbrukeren til å rette opp i sitt kontraktsbrudd for å unngå stenging.

Partene i saken har vært varslet ved flere anledninger om at stenging kan bli følgen. Det følger således av brev til samtlige saksøkere allerede 13.10 og 11.11.2020 at saksøkte ville kreve at alle kunder byttet måler, og at konsekvensen ville bli stenging av anlegget. I flere gjentatte varsler frem til og med mai 2021 er det samme nevnt. Imidlertid oppfyller ikke disse forutgående brevene lovens krav til stengevarsel. Det vises til at de fleste forutgående brevene ikke inneholder noen frist, og at de ikke inneholder informasjon om at kunden bør ta kontakt om stenging kan medføre fare for liv eller helse.

Partene i saken er nå varslet ved brev datert slik:

- 1 / 2 27.08.2021 med stengefrist 15.09.2021
- 8 07.10.2021 med ukjent stengefrist
- 3 / 4 27.08.2021 med stengefrist 15.09.2021
- 7 03.09.2021 med stengefrist 22.09.2021
- 5 16.09.2021 med stengefrist 05.10.2021
- 6 24.09.2021 med stengefrist 13.10.2021

Det følger av oversikten at saksøkerne har vært varslet med kortere frist enn fire uker. Nettselskapet har imidlertid faktisk ikke stengt strømleveransen, men ønsket å vente på rettens avgjørelse. I dette ligger reelt sett en fristforlengelse i forhold til varselet. Retten mener at tilstrekkelig varslingsfrist er gitt når det før kjennelsen har gått mer enn fire uker siden varselet ble gitt. Dette gjelder alle saksøkerne bortsett fra 8. For sistnevnte har det

fortsatt ikke gått fire uker siden varselet. Stenging er etter rettens syn derfor utelukket for hennes del.

Retten har etter dette kommet til at saksøkerne 6 og 8 har sannsynliggjort et krav på at saksøkte plikter å levere strøm. For 8 gjelder dette frem til fire uker etter avsendelsen av varselet, 05.11.2021.

Sikringsgrunn

Det fremgår av tvisteloven § 34-1 første ledd bokstav b at midlertidig forføyning kan besluttes når det finnes nødvendig for å få en midlertidig ordning i et omtvistet rettsforhold for å avverge en vesentlig skade eller ulempe.

I Rt-2002-108 uttalte Høyesterett at det skal gjøres en «sammensatt vurdering av hvor viktig det omtvistede rettsforhold er for saksøkeren, hvor stort behov saksøkeren har for midlertidig forføyning, hvor inngripende en midlertidig forføyning vil være, saksøktes adferd m.v.»

Retten finner at stenging av strømmen i dette tilfellet vil innebære en «vesentlig skade eller ulempe» for saksøkerne 6 og 8. Det vises til at strøm er et nødvendighetsgode i dagens samfunn og særlig for oppvarming vinterstid, slik som nå. For 6 kommer også hennes og samboerens alvorlige helseutfordringer. På den annen side er ikke forføyningen inngripende overfor nettselskapet. Retten finner etter dette sikringsgrunn sannsynliggjort.

Retten kan ikke se at den skade eller ulempe som saksøkte blir påført ved en slik forføyning står i åpenbart misforhold til den interesse saksøkerne har i at forføyningen blir besluttet, jf. tvisteloven § 34-1 andre ledd.

På denne bakgrunn har retten kommet til at 6 og 8 får medhold i sine krav om midlertidig forføyning. For øvrig tas begjæringene ikke til følge.

Sakskostnader

Saksøkerne 6 og 8 har vunnet saken og har krav på å få dekket sine sakskostnader. Retten kan ikke se at det er grunnlag for unntak etter tvisteloven § 20-2 tredje ledd.

På vegne av saksøkerne har prosessfullmektig 13 fremlagt sakskostnadsoppgave som omfatter rettsgebyr med kr 2997, kostnad med utskrifter kr 620, samt kjøring i forbindelse med rettsmøtet med kr 322. Til sammen utgjør dette kr 3939. Retten legger til grunn at de to har hatt ¼ av sakskostnadene til sammen, altså kr 492 hver. Retten tar kravet til følge.

GEN har vunnet frem overfor de øvrige seks saksøkerne. Det er lagt frem sakskostnadsoppgave på kr 150 895. Beløpet omfatter 68,25 timers arbeid inkludert rettsmøte på 8 timer.

Retten finner at saksøkerne delvis bør fritas for erstatningsansvar fordi tungtveiende grunner tilsier dette, jf tvistloven § 20-2 tredje ledd. Spørsmålet om vesentlig mislighold har budt på tvil. Videre var det fastsatt en for kort frist i stengevarselet, et forhold som har blitt rettet under prosessen for retten i form av utsettelse. Saken har i dette henseendet blitt avklart etter saksanlegget. Saken er også av stor velferdsmessig betydning for saksøkerne, og styrkeforholdet mellom kunden og nettselskapet tilsier unntak.

Samlet finner retten at GEN skal tilkjennes sakskostnader med kr 50 000.

SLUTNING

1. Glitre Energi Nett AS pålegges å ikke stenge strøm for 6 og 8.
2. For 8 begrenses forføyningen til å gjelde frem til 05.11.2021.
3. Glitre Energi Nett AS betaler til 6 sakskostnader med 492 – firehundreogtittito – kroner, innen 2 – to – uker fra kjennelsen.
4. Glitre Energi Nett AS betaler til 8 sakskostnader med 492 – firehundreogtittito – kroner, innen 2 – to – uker fra kjennelsen.
5. Begjæringene om midlertidig forføyning fra 1, 2, 3, 4, 5 og 7, tas ikke til følge.
6. 1, 2, 3, 4, 5 og 7 betaler sakskostnader til Glitre Energi Nett AS med 50 000 – femtitusen – kroner, innen 2 – to – uker fra kjennelsen.

Lars Christian Sunde

Veiledning om anke i sivile saker vedlegges.

Veiledning om anke i sivile saker

I sivile saker er det reglene i tvisteloven kapitler 29 og 30 som gjelder for anke. Reglene for anke over dommer, anke over kjennelser og anke over beslutninger er litt ulike. Nedenfor finner du mer informasjon og veiledning om reglene.

Ankefrist og gebyr

Fristen for å anke er én måned fra den dagen avgjørelsen ble gjort kjent for deg, hvis ikke retten har fastsatt en annen frist. Disse periodene tas ikke med når fristen beregnes (rettsferie):

- fra og med siste lørdag før palmesøndag til og med annen påskedag
- fra og med 1. juli til og med 15. august
- fra og med 24. desember til og med 3. januar

Den som anker, må betale behandlingsgebyr. Du kan få mer informasjon om gebyret fra den domstolen som har behandlet saken.

Hva må ankeerklæringen inneholde?

I ankeerklæringen må du nevne

- hvilken avgjørelse du anker
- hvilken domstol du anker til
- navn og adresse på parter, stedfortredere og prosessfullmektiger
- hva du mener er feil med den avgjørelsen som er tatt
- den faktiske og rettslige begrunnelsen for at det foreligger feil
- hvilke nye fakta, bevis eller rettslige begrunnelser du vil legge fram
- om anken gjelder hele avgjørelsen eller bare deler av den
- det kravet ankesaken gjelder, og hvilket resultat du krever
- grunnlaget for at retten kan behandle anken, dersom det har vært tvil om det
- hvordan du mener at anken skal behandles videre

Hvis du vil anke en tingrettsdom til lagmannsretten

Dommer fra tingretten kan ankes til lagmannsretten. Du kan anke en dom hvis du mener det er

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i dommen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Hvis du ønsker å anke, må du sende en skriftlig ankeerklæring til den tingretten som har behandlet saken. Hvis du fører saken selv uten advokat, kan du møte opp i tingretten og anke muntlig. Retten kan tillate at også prosessfullmektiger som ikke er advokater, anker muntlig.

Det er vanligvis en muntlig forhandling i lagmannsretten som avgjør en anke over en dom. I ankebehandlingen skal lagmannsretten konsentrere seg om de delene av tingrettens avgjørelse som er omtvistet, og som det er knyttet tvil til.

Lagmannsretten kan nekte å behandle en anke hvis den kommer til at det er klart at dommen fra tingretten ikke vil bli endret. I tillegg kan retten nekte å behandle noen krav eller ankegrunner, selv om resten av anken blir behandlet.

Retten til å anke er begrenset i saker som gjelder formuesverdi under 250 000 kroner

Hvis anken gjelder en formuesverdi under 250 000 kroner, kreves det samtykke fra lagmannsretten for at anken skal kunne bli behandlet.

Når lagmannsretten vurderer om den skal gi samtykke, legger den vekt på

- sakens karakter
- partenes behov for å få saken prøvd på nytt
- om det ser ut til å være svakheter ved den avgjørelsen som er anket, eller ved behandlingen av saken

Hvis du vil anke en tingretts kjennelse eller beslutning til lagmannsretten

En *kjennelse* kan du som hovedregel anke på grunn av

- feil i de faktiske forholdene som retten har beskrevet i kjennelsen
- feil i rettsanvendelsen (at loven er tolket feil)
- feil i saksbehandlingen

Kjennelser som gjelder saksbehandlingen, og som er tatt på bakgrunn av skjønn, kan bare ankes dersom du mener at skjønnsutøvelsen er uforsvarlig eller klart urimelig.

En *beslutning* kan du bare anke hvis du mener

- at retten ikke hadde rett til å ta denne typen avgjørelse på det lovgrunnlaget, eller
- at avgjørelsen åpenbart er uforsvarlig eller urimelig

Hvis tingretten har avsagt dom i saken, kan tingrettens avgjørelser om saksbehandlingen ikke ankes særskilt. Da kan dommen isteden ankes på grunnlag av feil i saksbehandlingen.

Kjennelser og beslutninger anker du til den tingretten som har avsagt avgjørelsen. Anken avgjøres normalt ved kjennelse etter skriftlig behandling i lagmannsretten.

Hvis du vil anke lagmannsrettens avgjørelse til Høyesterett

Høyesterett er ankeinstans for lagmannsrettens avgjørelser.

Anke til Høyesterett over *dommer* krever alltid samtykke fra Høyesteretts ankeutvalg. Samtykke gis bare når anken gjelder spørsmål som har betydning utover den aktuelle saken, eller det av andre grunner er særlig viktig å få saken behandlet av Høyesterett. Anke over dommer avgjøres normalt etter muntlig forhandling.

Høyesteretts ankeutvalg kan nekte å ta anker over *kjennelser* og *beslutninger* til behandling.

Hvis de blir tatt til behandling, er det som regel hvis spørsmålet har betydning utover den aktuelle saken, hvis andre hensyn taler for at anken bør prøves, eller hvis saken reiser omfattende bevisspørsmål.

Når en anke over kjennelser og beslutninger i tingretten er avgjort ved kjennelse i lagmannsretten, kan avgjørelsen som hovedregel ikke ankes videre til Høyesterett.

Anke over lagmannsrettens kjennelser og beslutninger avgjøres normalt etter skriftlig behandling i Høyesteretts ankeutvalg.